

**Павлодар қаласының "Әділет" құқықтық кеңесшілер
палатасының мүшесі – құқықтық кеңесшінің
КӘСІБИ ЭТИКА КОДЕКСІ**

КІРІСПЕ

Осы Кодекс Павлодар қаласының "Әділет" құқықтық кеңесшілер палатасының (бұдан әрі – Палата) мүшелері – заң практикасы шеңберінде өз қызметін жүзеге асырған кезде олардың мінез-құлқын, сондай-ақ Палата қызметіне қатысатын мүшелер, клиенттер, құқық қорғау органдары, адвокаттар мен іс-тәжірибеден өтуші заңгерлер арасындағы өзара қарым-қатынастардың негізгі қағидаттарын айқындайды.

Кодекс кәсіби корпоративтік этиканың жалпы қағидаттарының және заң консультанты басшылыққа алуға тиіс мінез-құлықтың негізгі қағидаларының жиынтығы болып табылады.

Кодекс заң консультантының беделі мен корпоративтік этикасын нығайтуға және азаматтардың кәсіби заң консультанттарына сенімін нығайтуға жәрдемдесуге арналған.

Кодекс жалпы жұрт таныған адамгершілік қағидаттарға және Қазақстан Республикасының заңнамасына негізделген және палатаның жарғысына сәйкес әзірленді.

**1-тарау.
ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР**

1.1. Өздеріне жүктелген функцияларды орындау кезінде осы Кодекстің этикалық нормаларын сақтау палата мүшелері – барлық заң консультанттары үшін міндетті болып табылады.

1.2. Палата қызметінің мақсаттары мен қағидаттары оның жарғысымен айқындалады.

1.3. Осы Кодекстің ережелері жалпыға танылған этика нормаларына қосымша қолданылады.

1.4. Заң консультанттары қауымдастығының болуы мен қызметі тәртіп пен кәсіби этиканы сақтамай, өзінің ар-намысы мен қадір-қасиетін ұстаңбай мүмкін емес, олардың принциптерінде заң консультантының де, жалпы юриспруденцияның де беделі бар.

1.5. Осы Кодекстің ешқандай ережесі Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына қайшы келетін іс-әрекеттерді нұсқайтын немесе жасауға жол беретін ретінде түсіндірілмеуге тиіс.

1.6. Заң консультанты барлық жағдайларда өзінің мамандығына тән ар-намысы мен қадір-қасиетін сақтауы тиіс. Осы Кодексті сақтау қажеттігі палатаның мүшесі – заң консультанты мәртебесін беру фактісінен туындайды.

1.7. Заң консультантының кәсіби тәуелсіздігі, сондай-ақ сенім білдірушінің заң консультантының парасаттылығына, адалдығына және адалдығына сенімі оған сенудің қажетті шарттары болып табылады. Заң кеңесшісі іс-әрекеттерді болдырмауы тиіс тікелей немесе жанама бағытталған әрекетсіздік (әрекетсіздік). Сенімділікті теріс пайдалану заң консультанты мәртебесімен сыйыспайды.

**2-тарау
ПАЛАТА МҮШЕЛЕРІНЕ - ЗАҢ КСШЛЕРІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН
ЭТИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР**

2.1. Заң кеңесшісі өзінің кәсіби қоғамдастығының абыройы мен қадір-қасиетін әрдайым қолдап отыруға тиіс. Практиканы жүзеге асыру барысында, жеке өмірде де, олар өздері мүшелері болып табылатын кәсіби қоғамдастықтың беделін түсіруіне алып келетін кез келген мінез-құлықтан тартынуға тиіс.

2.2. Заң кеңесшісі өзінің кәсіби борышын орындау кезінде тәуелсіздікті сақтауы тиіс. Өз мүдделерінде практикамен айналысатын не серіктестік құрамында рұқсат етілген жағдайда, заң консультанттары, егер осыған байланысты олар тәуелсіз болуын тоқтатуы мүмкін болса, кез келген өзге іскерлік қызметті немесе кез келген өзге жұмысты жүзеге асырмауға тиіс.

2.3. Кәсіби қызмет көрсету кезінде заң консультанты кәсіби мінез-құлықтың жоғары стандартын қолдауға, заң консультантының кәсібіне қоғамдық сенімді сақтауға және арттыруға ықпал етуге және өз қызметін өз клиенттеріне, клиенттің ақпаратын пайдаланушыларға, кәсіби бойынша әріптестеріне және жалпы

заң консультанттарының кәсіби қоғамдастығына зиян келтірмейтіндей етіп жүргізуге ұмтылуға тиіс.

2.4. Заң консультантының кәсіби қызметі мынадай қағидаттарға негізделеді:

2.4.1. Тәуелсіздік;

Өз міндеттерін орындау кезінде заң консультанты әрдайым моральдық, зияткерлік және кәсіби қатынаста толық тәуелсіз болуға тиіс. Бұл клиенттің мүдделерін білдіруге, кәсіби пікір білдіруге, заң консультанты, Клиент, мемлекеттік органдар және басқа да мүдделі тараптар арасында туындауы мүмкін мүдделер қақтығысын шешуге қатысты. Тәуелсіздік-заң консультациясы бойынша кәсіби қызметті жүзеге асыруды білдіреді.

Заң кеңесшісі нақты және ортақ тәуелсіздікті сақтауы тиіс. Нақты тәуелсіздікті қамтамасыз ету үшін заң консультанты өз міндеттерін орындау кезінде консультация беру субъектісіне немқұрайлы қатынасты сақтауға міндетті.

Жалпы тәуелсіздікті қамтамасыз ету үшін заң консультанты клиенттің, үшінші тұлғалардың пайдасына немесе өз пайдасына әрекет ететініне сыртқы пайдаланушылардың күмән тудыруы мүмкін іс-әрекеттерді жасамауға тиіс.

Заң консультанттары кез келген кәсіби қызмет көрсететін клиенттен тәуелсіз болуы тиіс.

Қаржылық тәуелсіздік дегеніміз, заң кеңесшісі клиенттің қалай әрекет ететініне мүдделі емес. Сол клиентпен одан әрі іс жүргізу ниеті ағымдағы тапсырмаға қатысты берілетін консультацияның объективтілігіне әсер етпеуі тиіс.

Әкімшілік Тәуелсіздік заң кеңесшісі клиентке бағынбайды және оған соңғысының әкімшілік шешімдері қолданылмайды.

Эмоциялық Тәуелсіздік заң консультанты тапсырманы орындау барысында басынан бастап өмір сүруі немесе дамуы мүмкін достық немесе басқа сезімдерге қарамастан өзінің объективтілігі мен иеліктен шығарылуын сақтайды дегенді білдіреді.

Қаржылық қызығушылықтың болуы; клиенттермен еңбек қарым-қатынастары; клиенттермен жеке және отбасылық өзара қарым-қатынастар; кәсіби қызметтерді алумен қатар клиенттерге немесе клиентпен өзге де коммерциялық қызметтер көрсету; комиссиялық сыйақы үшін заң консультантының делдалдық қызмет көрсетуі; Шартта көзделмеген комиссиялық сыйақы; заң консультанты мен оның клиенттері арасындағы сот талаптары, кәсіби қызмет көрсету кезінде заң консультантының нақты және жалпы тәуелсіздігін бұзатын шарттар болып табылады.

Заң консультанты айтатын немесе жазбаша түрде көрсетілген пікір жинақталған білім мен тәжірибе негізінде заң консультантының ішкі нанымына сүйене отырып ғана қалыптастырылады және аудиторияға, пікір айтылатын алаңға, клиенттің мүдделеріне, алынған сыйақыға, нұсқауларға, өтініштерге немесе қандай да бір тұлғалардың, олардың топтарының немесе органдарының мүдделеріне, саяси немесе коммерциялық конъюнктураға және басқа да сыртқы факторларға байланысты өзгертілмейді.

2.4.2. Құзыреттілігі

Заң консультанты кәсіби білімнің жоғары деңгейін қолдауға, заңнамадағы өзгерістерді ескере отырып, өз біліктілігін үнемі арттыруға қамқорлық жасауға, сондай-ақ кәсіби қызмет түрі ретінде заң консультациясын беделін түсіре алатын қандай да бір мінез-құлықтан қалыс қалуға міндетті.

2.4.3. Дербес жауапкершілік.

Заң консультанты өзінің кәсіби қызметін заңнамаға сәйкес жүзеге асырады. Ол өз жұмысына және оның басшылығымен басқа адамдар орындаған жұмысына жауап береді. Заң консультантының міндеттері бұзылған жағдайда, Палата басқармасы заң бұзушыға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жауапкершілік шараларын Палата Жарғысында белгіленген тәртіппен қолдануға құқылы.

2.4.4. Объективтілік.

Объективтілік принципі заң консультантқа кәсіби қызмет көрсету кезінде әділ, адал және тәуелсіз болуға міндеттеме береді.

Заң консультанты алдын ала анықталған нәтижелерді, пікірлер мен қорытындыларды ұсынуды болжайтын кәсіби тапсырмаларды қабылдамауы тиіс.

Заң консультанты өзінің қорытындыларында немесе қорытындыларында тиісті дәлелдемелермен және куәліктермен расталуы мүмкін емес эмоциялық немесе дауыстық тұжырымдарды қолданбауға тиіс. Заң консультантының ұсыныстары клиенттің немесе ақпаратты пайдаланушының пікіріне байланысты болмауы тиіс.

Заң консультанты өзі күмәнданатын ақпаратты шынайылығына, өзектілігіне және толықтығына пайдаланбауы тиіс.

Заң кеңесшісі өзі үшін клиенттің тапсырмасын алу немесе кез келген сипаттағы өзге де артықшылықтарды алу мүмкіндігін қамтамасыз ету мақсатында жалған, жаңылыстыруға әкелетін, не артық тұжырымдарды саналы түрде пайдаланбауы тиіс.

2.4.5. Құпиялылық.

Құпиялықты сақтау міндеті заңды консультантқа клиент беретін барлық ақпаратқа қолданылады немесе оның кәсіби қызметін жүзеге асыру барысында кеңесшінің назарына жеткізіледі, уақыт шектеусіз және клиентпен тікелей қарым-қатынастарды жалғастыру немесе тоқтату қарамастан. Құпиялылықты сақтау міндеті кәсіби немесе коммерциялық құпияны рұқсатсыз пайдалануға жол бермейді. Заң консультанты клиент өзіне тапсырған ақпаратты тек Клиенттің келісімімен ғана аша алады. Егер заң консультанты сот органдарынан клиентке қызмет көрсету кезінде қол жеткізу алынған клиенттің құжаттарын ұсынуға сұрау алса, заң консультанты бұл туралы өз клиентін жазбаша түрде дереу хабардар етуі тиіс, өйткені бұл клиентке және оның

